

Savaş Mantığı İle Ahlak Mantığı Arasında Yapay Zeka

Yapay zeka artık sadece bir teknik araç değil, aksine teknolojik olarak gücünü en üst düzeye çıkarmaya çalışan askeri kurumlar ile ürünlerinin kullanımına ahlaki sınırlamalar getirmeye çalışan şirketler arasındaki derin gerilimlerin ortaya çıktığı uluslararası sistemdeki en önemli güç unsurlarından biri haline gelmiştir. ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) ile Anthropic şirketi arasındaki anlaşmazlıkta, bu çatışmanın açık bir örneği somutlaşmaktadır; zira El Cezire Net'te 6 Mart 2026 tarihinde şu başlıklı bir haber yayınlandı: Askeri işbirliğini reddetmesinin ardından... Pentagon, Anthropic şirketini tedarik zincirleri için riskli bir şirket olarak sınıflandırmıştır (yani, devletle sözleşmesi olan şirketlerin ürünlerini kullanmasını yasaklamıştır) ki bu, benzeri görülmemiş bir adımdır.

Buna karşılık Anthropic şirketi, tedarik zincirleri için bir tehdit olarak sınıflandırılmasının hukuken doğru olmadığını ve daha önce hiçbir Amerikan şirketine uygulanmadığını, Washington'un bunu ilk kez bir Amerikan şirketine karşı kullandığını belirterek, karara karşı yargı yoluna başvuracağını vurguladı.

Bu çatışmanın gölgesinde diğer şirketler ABD ordusuna yapay zeka teknolojileri sağlama konusunda ortaya çıkabilecek olası boşluğu doldurmaya çalışıyor; bilgi sahibi kaynaklara göre ABD, askerlerin konuşlanma yerlerinin belirlenmesi veya askeri operasyonların planlanması gibi görevlerde, bugün İran'da tırmanan savaşla ilgili operasyonlar da dahil olmak üzere, istihbarat verilerini ve görüntülerini analiz etmek için Anthropic şirketinin teknolojilerini fiilen kullandığı bilinmektedir.

Bu arada, hem OpenAI hem de Elon Musk'ın XAI'si, yapay zekayı gizli sistemlerde kullanmayı öngörüyor.

Ancak soru şudur: El Cezire de geçtiği gibi şirketle olan anlaşmazlığın ahlaki bir anlaşmazlık olduğu doğru mu; oysa biz biliyoruz ki tüm Batılı şirketler kapitalist sisteme dayalı olup ekonomik madde kâr getirdiği sürece, bunun ahlaki olup olmadığına bakmaksızın tek önemsedikleri şey menfaattir!

ABD hükümetinin mahkemede sunduğu resmi belgelere göre bu anlaşmazlık, sadece ifade özgürlüğü veya ahlak meselesi değil, bir sözleşme uyuşmazlığıdır. Zira 18 Mart 2026 tarihinde Reuters'da geçtiği gibi Adalet Bakanlığı, şirketin devletle yapılan sözleşmenin şartlarını reddetmesinin siyasi bir tavır değil, tamamen ticari bir anlaşmazlık olduğunu söylemiştir. Aynı zamanda aynı tarihte, yani 18/3/2026'da Times of America gazetesinde de şöyle geçmiştir: "ABD Adalet Bakanlığı Salı günü Anthropic şirketinin açtığı davaya 40 sayfalık bir yanıt sundu; bakanlık bu yanıtta, yapay zeka alanındaki bir girişim şirketinin, ordunun kendi Claude modellerini yasal olarak kullanmasına izin veren bir sözleşmeyi imzalamayı reddetmesinin, bir ifade özgürlüğü meselesi değil, ticari bir anlaşmazlık olduğu ve Pentagon'un şirketle ilişkileri kesmesinin tamamen kendi hakları kapsamında olduğunu savundu."

Zira sözleşmede, hükümetin yapay zekayı herhangi bir yasal amaçla kullanmasına izin veren bir şart bulunmasına rağmen ancak şirket bu maddeyi

reddetti; nitekim medya ahlak üzerine odaklanmış olsa da, askeri sözleşmelerin özünde, kullanım alanının genişletilmesi konusunda anlaşmazlıklar ortaya çıkmakta ve bu da maliyetin artması anlamına gelmektedir. Yaklaşık 200 milyon Dolarlık yüksek bedelli sözleşme, şu anda iptal edilme tehdidi altındadır; zira 27/2/2026 tarihli Reuters gazetesinde şu ifadeler yayınlanmıştır: “Anthropic şirketinin CEO'su, Pentagon'un yapay zeka güvencelerini kaldırma talebini kabul edemeyeceğini söylüyor.”

O halde aslında resmi olarak teyit edilmiş bir sözleşme anlaşmazlığı, bu genişlemenin maliyetini kimin üstleneceği konusunda örtük mali bir anlaşmazlık olmasının yanı sıra sadece medya tarafından dile getirilen ve sorunun aslı olmayan ahlaki bir anlaşmazlıktır.

Bu nedenle anlaşmazlık ahlak ile savaş arasındaki bir çatışma değil, aksine genişleme şartları ve maliyeti kimin ödeyeceği üzerindeki bir çatışmadır; zira Pentagon'un tutumu, yapay zekayı, hedefleri analiz etmede, savaşları yönetmede ve askerleri sahada desteklemede kullanmayı, yani yapay zekayı keşif, saldırı ve askeri karar alma gibi neredeyse tüm savaş sistemlerine dahil etmek için çalışmayı temsil etmektedir. Şirketin reddettiği anlaşmazlık ise yapay zekanın, insan müdahalesi olmaksızın kendi kendine öldürme yeteneğine sahip silahlarda kullanılmasıdır; bu konuda bir mutabakat sağlanamadığı gibi çok da maliyetlidir.

Öyleyse biz, yapay zeka hükümet krizinin eşiğindeyiz ve bu kriz, askeri teknolojinin yönetiminde yapısal bir bozukluğu ortaya koymaktadır; zira uzmanlar, mevcut yasal çerçevelerin askeri yapay zekayı düzenlemek için yetersiz olduğuna ve şirketlerle yapılan sözleşmelerin gerçek bir hükümet sisteminin yokluğunu telafi edemeyeceğine işaret ediyorlar.

Zira askeri yapay zeka kullanımının getireceği riskler, askeri karar alma sürecinde insan kontrolünün aşınmasına, savaşların hızının öngörülemez bir şekilde hızlanmasına, karmaşık ortamlarda felaketle sonuçlanabilecek hata olasılıklarına ve nükleer değil, algoritmik bir silahlanma yarışının başlamasına yol açacaktır.

Ne yazık ki, insanlığın insan iradesiyle yönetilen bir savaştan algoritmalarla yönetilen bir savaşa ve mutlak devlet egemenliğinden ise iktidarın teknoloji şirketleriyle paylaşıldığı bir gerçekliğe geçişi, ciddi bir dönüşümü teşkil etmektedir.

Bugün, finansal hesaplamalar ahlaki değerlendirmelerle iç içe geçerek, başlangıçta ideolojik bir hata olarak görünen şeyin özünde bir nüfuz, maliyet ve kontrol çatışmasını gizlediğini ortaya koymaktadır.

Buna göre bu çatışma geçici bir anlaşmazlığı teşkil etmemektedir; aksine savaşların artık sadece savaş alanlarında değil, sözleşme maddelerinde ve karar alma algoritmalarında da şekillendiği yeni bir aşamanın habercisi.

Kapitalizmin arzusu, özünde ahlaki değerleri koruyarak bir gelişme sağlamak ya da teknolojiyi insanlara bir tür refah sağlamak için bir araç olarak kullanmak değildir; aksine bu teknolojiyi insanları yok etmek ve böylece iktidar ve para elde etmek için kullanmaya çalışmaktır; zira bu ideoloji, ahlak açısından hiçbir

şey taşımamaktadır; bu yüzden bugün dünyanın, onu ortadan kaldıracak yeni bir ideolojiye ihtiyacı vardır.

İslam ideolojisi yani Hilafet Devleti, sırf uluslararası sahalardaki varlığıyla bile, işlerin bu noktaya gelmesini engeller; zira bu sistemde insan bir tecrübe aracı ve ölümü de bunun bir sonucu olur!

İslam ideolojisi, insanın insanlığını çalan her şeyi yasaklayan Rabbani bir ideoloji olup adaleti, nuru ve refahı sağlayan Allah'ın emirleri altında yaşamayı garanti eder ve yaşam hakkından ona karşı casusluk yapılmaması hakkına kadar insan haklarını ve daha birçok hakları korur.

İnsanlığı kapitalizmin açgözlülüğünden ve ahlaksızlığından kurtarabilecek olan sadece İslam ideolojisidir; bu nedenle Müslüman ülkelere, davet taşıyıcılarına ve İslami hayatı yeniden başlatmak için çalışanlara yönelik şiddetli bir saldırının olduğunu görüyoruz; çünkü kâfirler, bu devletin ortaya çıkıp kurulduğu ilan edilir edilmez, kendilerinin onun eliyle geri dönülmez bir şekilde yok edilmeleri için geri sayım başlayacağını biliyorlar.

Bu yüzden onların, ne zaman halkların sabrı taşıp harekete geçse pusulayı saptırdıklarını görüyoruz; ancak Allah'a hamd olsun ki, en önemlisi Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in müjdelediği gibi Nübüvvet Minhacı üzere Raşidi Hilafetin geri dönüşü olmak üzere ümmetin hayati davalarını taşıyan bir parti vardır.

Ezher Alimi Mutlak Müctehid Celil Şeyh Takiyyuddîn Nebhani (Allah ona rahmet etsin) tarafından kurulduğundan ve onun ardından onu takip edenlerden bu güne kadar derin okumalarıyla **Hizb-ut Tahrir**, ümmet için Kur'an ve sünnetten kaynaklanan kamil ve bütüncül bir proje hazırladığı gibi ümmetin güvenli limana ulaşmasına ve İslami hayatın yeniden başlamasına yardımcı olacak, İslam'ın nurunu ve adaletini yayacak, insanları insanlara ibadet etmekten insanların Rabbine ibadet etmeye ve onları kapitalizmin zulmünden ve haksızlığından İslam'ın adaletine ve nuruna ulaştıracak devlet adamlarını da hazırlamıştır.

Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ** “Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar ve Allah nurunu mutlaka tamamlayacaktır.” [Tevbe 32]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Nebil Abdulkerim